

Családdal a jövőért

Újítsuk meg elköteleződésünket a házasság és a család értékei mellett! ▶ 4. oldal

A keresztes háborúk történetéhez

A keresztes háborúk megítélésének kérdése egykor és ma ▶ 5. oldal

Saul megtérésének útján

Szíriai keresztény emlékek nyomában ▶ 8. oldal

IV. ÉVFOLYAM 1. SZÁM – 2011. JANUÁR – ÁRA: 100 FT

VEZÉRCIKK

A családok szolgálata

Horváth István Sándor

Szent Család vasárnapján vette kezdetét a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által a 2011. esztendőre meghirdetett Család Éve Magyarországon. Mostanában újra olvasom a püspökeink által 1999-ben írt Boldogabb családokért körlevelet. A helyzetleírás a családok állapotáról, nehéz körülményeiről és a családtagokat fenyegető veszélyekről bizony ma is aktuális. Öröndetes tény, hogy egyházmegyénkben sok helyen vannak élő családközösségek, amelyek tagjai nem csupán a hit megélésében, hanem a mindennapi élet más területein is segítik és erősítik egymást. Reményre ad okot, hogy mindenféle rossz hatás ellenére a jó szándékú fiatalokban él még a családalapítás vágya, és a család intézményében látják azt a közösséget, amely számukra életük boldogságát megadhatja. Emellett sajnos számos gond is nehezedik a családokra. Ha a családban helye van Istennek, a boldogság helye lesz a családtagok számára.

A most kezdődő Család Éve lehetőséget ad a családi szeretetben való megújulásra. A családapák újítsák meg magukban az elköteleződést a családjukról való szeretetteljes gondoskodásra! A feleségek és az édesanyák újítsák meg elköteleződésüket és szeretetüket férjük és gyermekeik iránt! A gyermekek újuljanak meg engedelmisségben és tiszteletben szüleik iránt! És az Egyház is újítsa meg szolgálatát a családok iránt! A családban született és felnövekedett Jézus segítsen ebben mindannyiunkat!

Batthyány-Strattmann László, a családapa

Dr. Bátor György

„Élvezem az én otthonomat (...) sehol a világon nem olyan szép, olyan békés, olyan kedves, mint a családom körében.”

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a 2011-es évre meghirdette a Család Évét. Ez a tény, valamint az, hogy Boldog Batthyány-Strattmann László halálának 80. évfordulójára emlékezünk 2011. január 22-én adta annak aktualitását, hogy beszéljünk a hercegről és családapáról.

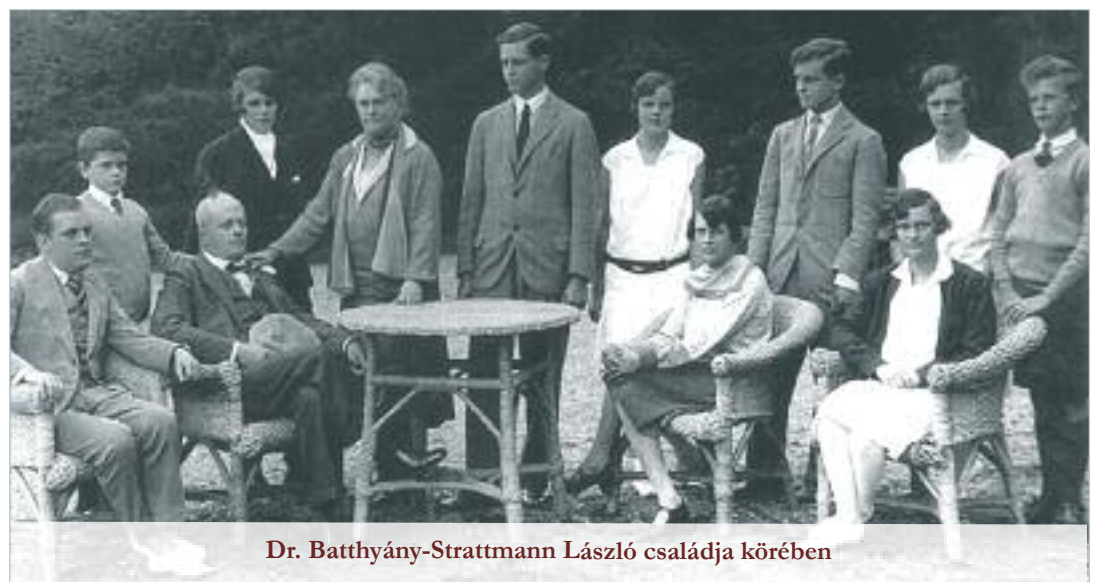
Dr. Batthyány-Strattmann László boldoggá avatása nemcsak az orvosi munkájának, sok sikeres gyógyításának köszönhető. Mint példás családapa is életszentségre törekedett. Batthyány László egy 14 gyermekes család 12. gyermekeként született. 9 éves volt, amikor édesapja elhagyta otthonukat, vallását, és feleségül vette neje volt társalkodónőjét, a nála idősebb Kornis Antónia grófnőt. Három évvel később Batthyány Lujza behalt a válásba. László nehezen találta meg életútját.

Szerencséjére megismerkedett Coreth Máriával, akivel szentségi házasságot kötött 1898-ban. 14 gyermekük született. Felesége erős befolyása hatására boldog, elégedett, lelkiismeretes, de amelletted kedélyes és ki-

egyensúlyozott ember lett. A Batthyány házaspár kapcsolata mindvégig eszményi volt. Nizzai naplójában ezt írja: „Napról napra jobban szeretjük egymást, 9 éves házasságunk óta egy test és egy lélek vagyunk.”

Az első években felesége járt elől lelkiekben, majd a férj elmélyülő lelki élete a rá jellemző következetességgel mind intenzívebbé vált, és az asszony vetette alá magát az igazi családfőnek, aki övéit a magasság felé vezette. Miből táplálkozott ez a boldogság? A rendszeres szentgyónásból, a közös szentmisén való részvételtől, a szentáldozásból, a gyermekáldás elfogadásából, az együtt imádkozásból – külön kiemelve a közös, rendszeres rózsafüzér imádságot, a vendég- és munkaszeretetet –, valamint a felebaráti szeretet gyakorlásából.

Szerénységre, egyszerűsége nevelte gyermekeit. „Mi nem tudtuk, hogy gazdagok vagyunk – mondta egyik lánya. – Megvolt mindennünk, amire szükségünk volt, de a fényűzés tilos volt evésben, kényelemben, ruházatban, utazásban egyaránt.”

Dr. Batthyány-Strattmann László családjában

LITURGIA

Ünnepeink és emléknapijaink

1. rész

Ipacs Bence

Hétre hallhatjuk a vasárnapi hirdetések végén: *ünnepeink és emléknapijaink a héten...*, majd következnek az ünnepektől szentek nevei. De miért használjuk e megkülönböztetést? Miért éppen rájuk emlékezünk? Liturgikus sorozatunkban a szentmise után ünneplésünk módjaival ismerkedünk meg.

A katolikus liturgiában alapvetően két módon ünneplünk: ünnepeljük egyrészt a liturgikus (vagy más néven egyházi) évet, amelyben felidézzük az üdvösség történetének eseményeit adventtől Krisztus Király ünnepéig. Másrészt a naptári napokhoz igazodunk. Ide tartoznak a szentek, a boldogos Szűz és természetesen az Úr Jézus egyes ünnepei. Anyaszentegyházunk tehát az üdvösségtörténet megjelenítő átmádkozása mellett folyamatosan élénk tárja azoknak az életpéldáját, akik minden bizonnal eljutottak mennyei Atyánkhöz.

A szentek serege megszámlálhatatlan. Csak a legutoljára kiadott, *Szentek élete* című könyv 600 életrajzot sorol fel, továbbá hozza a Római Martirológium alapján a római Katolikus Egyház mintegy 5600 vértanújának és szentjének nevét. Természetesen ennyi szentet lehetetlenség lenne megünnepelni egy év alatt, ezért készültek minden országban, sőt egyházmegyében külön naptárak. Az egyes szentek tiszteletének mértéke mindenhol változó. Szent Péter és Pál apostolokról nyilván a világ minden táján megemlékeznek, ugyanakkor Boldog Batthyány-Strattmann Lászlót aligha ismerik és tisztelik ilyen mértékben mind az öt földrészen.

A helyi kalendáriumokat ezért úgy alakították ki, hogy helyet kapjanak benne a világegyház legjelentősebb és legismertebb alakjai (mint Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító – január 28.), megjelenjenek az egyes földrészek, országok fontosabb szentjei (Miki Szent Pál és társai, japán vértanúk – február 6.), továbbá a helyi Egyház és egyházmegye szentjei és boldogjai (Árpád-házi Szent Margit szűz – január 18.).

Minden év januárjában ökumenikus imahetet tartunk a Krisztus-hívők egységéért. Kapcsolódjunk be mi is ezekbe az istentiszteletekbe, imádkozzunk megváltó Jézusunk szándéka szerint: *„hogy mindnyájan egyik legyenek!” (Jn 17,21)*

A keresztény egység litániája

Krisztusban a világ megbékéltetett Istennel, aki ránk bízta a békéltetés szolgálatát. Mint Isten békéltető szolgálatának követői, Istenhez fordulunk kéréseinkkel, amikor hagyományaink sokszínűségéből kiáltunk együtt:

Szent Isten, aki eggyé teszel minket, tedd egységünket láthatóvá, és hozz gyógyulást a világnak!

Amikor sokféle nyelven és más-más környezetből érkezővel együtt olvassuk a Szentírást:

Kinyilatkoztató Isten, aki eggyé teszel minket, tedd egységünket láthatóvá, és hozz gyógyulást a világnak!

Amikor barátságot kötünk zsidók, keresztények és muszlimok között, amikor ledöntjük a közömbösség és gyűlölet falait:

Irgalmas Isten, aki eggyé teszel minket, tedd egységünket láthatóvá, és hozz gyógyulást a világnak!

Amikor az igazságosságért és szolidaritásért harcolunk, amikor a félelemből a bizalom felé mozdulunk:

Megerősítő Isten, aki eggyé teszel bennünket, tedd egységünket láthatóvá, és hozz gyógyulást a világnak!

Ha bárhol szenvedést látunk a háborúk és erőszak, igazságtalanság és egyenlőtlenség, betegség, előítélet, szegénység és reménytelenség következtében, ezek mind Krisztus keresztyéhez és egymáshoz visznek közelebb:

Megsebzett Isten, aki eggyé teszel bennünket, tedd egységünket láthatóvá, és hozz gyógyulást a világnak!

A Szentföld keresztényeivel együtt tanú vagyunk Jézus Krisztus betlehemi születésének, galileai szolgálatának, halálának, felátadásának és a Szentlélek kiáradásának Jeruzsálemben. Amikor a mindenki számára megvalósuló béke és igazságosság után vágyódunk abban a biztos reményben, hogy eljön országod:

Szentháromság Isten, aki eggyé teszel bennünket, tedd egységünket láthatóvá, és hozz gyógyulást a világnak!

PÉLDAKÉP

Boldog Batthyány-Strattmann László

Déri Péter

Boldog Batthyány-Strattmann Lászlót, egyházmegyénk szentéletű szemorvosát 2003. március 23-án avatta boldoggá II. János Pál pápa, aki így nyilatkozott: *„Nemes ősei gazdag örökségét arra használta, hogy a szegényeket térítésmentesen kezelje, és két kórházat alapítson. Legfőbb figyelmét nem az anyagi javaknak szentelte, mint ahogy a siker és a karrier sem tartozott életcéljai közé. Erre tanította a családját, így is élt köztük, s így vált gyermekei szemében a legjobb hit-térítővé (...). Családi élete és nagylelkű keresztényi szolidaritása lebegjen példaként mindannyiunk előtt, hogy kövessük az evangéliumot.”*

Úgy gondolom, hogy ennél szebb célt nem is tűzhetnénk ki magunk elé a Család Évében. Ha olvassuk a Boldog Lászlóról megjelent életrajzi műveket, akkor egyszerre előtűnik belőlük, hogy a fiatalkori nehézségek után 25 évesen komoly változásokon ment át, hiszen főnemesi rangjával ellentétben polgári szakmát tanult, orvosnak készült. Majd Coreth Má-

ria Teréziával kötött házassága meghozta számára az igazi boldogságot, amelyről 14 gyermekük tanúskodik.

Családjához, hivatásához híven és az evangélium szerint élt. Nem félt attól, hogy a főnemesi társadalom kiközösíti soraiból *„a nem hercegehez illő viselkedése miatt.”* Bátran vállalta hitét és a szegényekért végzett áldozatos munkát egész életén keresztül. Hatvan évesen daganatos megbetegedés miatt a bécsi Löw szanatóriumban kezelték. Az itt töltött, szenvedéssel teli 14 hónap alatt sem hagyták magára a beteget. Ezt jegyezték fel erről az időszakról: *„Kórterme zárandokhelyé vált, ahonnan az emberek megrázkódtatva, könnyes szemmel, de megerősödött hittel távoznak.”*

Nagyon sokat elárul jelleméről, hogy halála előtt egy nappal, 1931. január 21-én ezt kérte családjától a kórházban: *„Vigyetek ki az erkélyre, hogy onnan kiálthassam a világra, milyen jó is az Isten!”*

Legyen példakép számunkra a *Hercegorvos* a példás családi életben, a szorgalmas és önfeláldozó munkában, a világ visszahúzó erejével nem törődő evangélium szerint való életben és a szenvedések hősi elviselésében.

RÖVID HÍREK

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkársága bejelentette, hogy az Egri Főegyházmegye új segédpüspöke Palánki Ferenc lett. XVI. Benedek pápa a fido-
mai címzetes püspöki címet adományozta az új főpápnak. Legfőbb feladata lesz, hogy segítse az egri egyházmegye főpásztorának, dr. Ternyák Csaba érsek atyának a munkáját.

Levélben hív Bíró László püspök mindenkit, aki a családi élet mellett áll, hogy élje az evangéliumot és merítsen erőt a Szent Család példájából. Bíró László püspök atya szerint, – aki egyben a Magyar Katolikus Családegylet elnöke, – elszánt akaratra, sok erőre van szüksége annak, aki házasságban, családban, szülőként sikeres szeretne lenni. Mivel egyre több a válások száma, a csonka családban felnőtt gyermekek közül egyre kevesebben kötelezik el magukat. Félnék a csaló-
dástól, nem vállalnak gyermeket. A püspök kiemeli, hogy a házasság Isten ajándéka, illetve a férj ajándék feleségének és fordítva; a gyermek ajándék a szülőnek, a nagyszülőnek, valamint maguk a generációk is ajándékai egymásnak.

Cserhádi Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök január 2-án szentmisét mutatott be a müncheni magyar hívek közösségében, ahol ismertette az MKPK Család Éve megnyitására kiadott körlevelet.

„Ismét eljön az istenkeresés ideje” – mondta szilveszteri beszédében az osztrák televízióban Schönborn bíboros. Az egyházi vezető reményét fejezte ki, hogy az emberek nyitott szívvel élnek majd az új esztendőben, illetve meglátják, ha a másik embernek segítségre van szüksége.

Csúcsot döntött a zarándokok száma Santiago de Compostellában, ahol befejeződött a Szent Jakab Év. Az elmúlt évben közel 280 ezer ember látogatott el a zarándokhelyre. A következő Szent Jakab évet 2021-ben tartják, ugyanis ekkor esik az apostol halálának napja, július 25-e, ismét vasárnapra.

XVI. Benedek pápa újévi üzenetéről

A béke világnapján, azaz az év első napján a világ minden részén várják a hívek és természetesen a különböző médiumok, hogy a Szentatya elmondja üzenetét, megossza velünk azt, hogy mit tart fontosnak az újév kezdetekor, mire figyeljünk különösen is a következő 365 napban. A hagyományos újévi üzenetben a vallásszabadság mellett ezúttal a család különösen is a középpontba került.

XVI. Benedek szerint a családban megvalósuló vallásos nevelés ad egyedül olyan hátteret a gyermekeknek, amely egy egész életre erőt ad. A Szentatya kiemeli, hogy szülőnek, apának és anyának lenni, az egyik legnagyobb feladat ebben az életben: a gyermekeknek az édesapa és az édesanya az

első tanúk. Ők mutatják meg elsőként az Istenhez vezető utat. „A család az emberi társadalom alapsejtje, ez az elsődleges helyszíne a harmonikus kapcsolatokra való felkészülésnek, az emberi, nemzeti, nemzetközi együttélés minden területén. Ez az az út, amelyen tudatosan járnunk kell, hogy szilárd és szolidáris társadalmi szövetet építsünk, hogy felkészítsük a fiatalokat felelőségeik elvállalására az életben, egy szabad társadalomban, a megértés és a béke légkörében.” – írja XVI. Benedek.

Fontos az is, hogy tudatosítsuk gyermekeinkben, barátainkban, a munkahelyünkön, mindenhol, ahol járunk, hogy az emberiség is egy nagy család. Minden embertársunkra családtagként kell tekintenünk. Adja Isten, hogy ez megvalósuljon!

Ismét taizéi találkozón gyűltek össze a szeretetközösség tagjai – magyarok is elutaztak Rotterdamba

Rotterdamban megrendezett taizéi találkozón adott hálát és kezdte meg a 2011-es esztendőt közel kétszázötven magyar, akik azért utaztak a holland városba, hogy imádkozzanak többek közt a népek közötti kiengesztelődésért.

Ha meghalljuk Roger testvér nevét, bizonyára mindenkinek Taizé jut eszébe. Roger testvér szorgalmazta még 1978-ban a közösség megalapítását. Azóta évről évre a világ minden részéről érkeznek fiatalok és idősebbek egy nagyvárosba, hogy együtt töltsék az év utolsó napjait.

A mostani találkozón különösen is a középpontba került az öröm, amely hitünk alapja. Az Istenbe vetett hit örömét kell megtalálnunk, mert csak így élhetünk fele-

lősségteljesen ezen a világon. Az eseményen azért is imádkoztak a résztvevők, hogy minden fiatal vállalja a hit kockázatát. Sokan keresnek útmutatást, hogy elérjék céljukat. Őket kell segíteni, és elvezetni Istenhez. A Krisztusba vetett hitben mindig biztosak lehetünk.

Fontos, hogy az év elején példát merítsünk a taizéi testvérek életéből. Mi is imádkozzunk azért, hogy fiataljaink megtalálják a Krisztushoz vezető utat, hiszen nagyon nehéz helyzetben vannak, sokan közülük nem remélik a jobb jövőt. Talán erőt meríthetünk a mindennapokhoz abból is, hogy több ezren, minden kontinensről összegyűltek, együtt imádkoztak azért, hogy bátran vállaljuk hitünket.

Családdal a jövőért – a család az Egyház útja

A család és az Egyház

Bodorkós Imre

Boldogemlékű II. János Pál pápa 1994-ben – amely évet az Egyesült Nemzetek Szervezete és a Katolikus Egyház is a Család Nemzetközi Évének nyilvánított – szívélyes szavakkal fordult a családokhoz. Az Egyház akkori látható feje egy nagyon tömör, ugyanakkor lényeges megállapítást tett levelében. Így fogalmazott: „*A család az Egyház útja*”.

A pápa utalt rá, hogy az ember rendes körülmények között családban jön a világra, létehez szükség van a családra. A megtestesüléssel Isten Fia bizonyos módon minden emberrel egyé vált. Emberi kézzel dolgozott, emberi szívvel szeretett. Az egyszülött Fiú a család által lépett az emberi történelembe. Az Ige megtestesülésének misztériuma szoros kapcsolatban van a családdal, nemcsak az egyetlen názáretivel, hanem valamiképpen mindegyikkel.

A II. Vatikáni Zsinat az Egyház és a mai világ kapcsolatával foglalkozó dokumentumában arra is utalt (és az akkori Szentatya is erre támaszkodik kijelentésében), hogy Krisztus az embert teljesen kinyilatkoztatja az embernek, ezt a családdal kezdi, amelyet arra választott, hogy benne szülessék és nőjön fel.

Az Egyháznak mindig is feladata volt, és napjainkban talán hangsúlyosabban is az,

hogy tanúsítsa: szereti a családot és törődni akar vele. Örömeiben és nehézségeiben egyaránt jelen akar lenni. Napjainkban újra és újra tartalommal kell megtölteni a család-egyház kifejezést is. Nagyon szemléletes az a megközelítési mód, amely azt mondja: a család nem más, mint az „*Egyház kicsiben*”. Vizsgálunk kell az idők jeleit, nem szabad szem elől téveszteni azt, hogy a világ megváltozott körülöttünk.

Talán évről évre maguk az egyértelmű Krisztus-követésre elhatározást vállaló családok tapasztalják meg leginkább, milyen nehéz, sőt egyre nehezebb „*szembemenni az árral*”.

Minden elfogultság nélkül el kell fogadni azt a véleményt is, hogy világméretben már szinte csak Krisztus Egyháza maradt az egyetlen, amely kiáll egyértelműen és következetesen a férfi és a nő kapcsolatára épülő, szentségi házasság értéke mellett; és tanúsítja, hogy a házasságban kinyilvánított kölcsönös és teljes önatadás gyümölcseként az emberi családba születő gyermekek lehetnek az Isten által ajándékozott remény hatékony jelei.

Mi, amikor a családról beszélünk, nem hangoztatjuk, hogy válságban van a család. Pontosabban szólva a házasság és a család értékeit értékelni nem tudó emberek van-

nak válságban. A még nehéznek tűnő helyzet – mivel a történelem és az ember életének irányítása Isten kezében van – bizonyossággal szolgálja Isten tervének kibontakozását.

A családok erőfeszítései, azoknak a fiataloknak a lépései, akik (egyre többen) tisztán készülnek a házasságra, a házastársi szeretet és szerelem tisztaságában akarnak a család kereteiben élni, bizonyára meghozzák gyümölcseiket. Isten megáldja és beteljesíti azoknak a jóért, igazért és szépért vállalt erőfeszítéseit, akik nem félnek az ő oldalán állva bátrak és merészek lenni, amikor az értékes emberi élet, a házasság és a család ügyéről van szó.

Napjainkban sok akadály gördül a családok boldogulásának útjába, nem kevesen vannak, akik azt gondolják: „*haladni kell a korral*”, nem kell szerintük idejét múlt dolgokhoz ragaszkodni. Árpád-házi Szent Erzsébet napján a zsolozsmában imádkozzuk: a liliom a szenny borította talajon is tud ilatozni. Újítsuk meg elköteleződésünket a házasság és a család értékei mellett – szolgálja ezt is a Család Éve –, hogy a mennyei Atya családokban megjelenő mosolyát, gondviselő jóságát tapasztalják meg, és tanúságtételük által adják tovább másoknak is családjaink.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a család értékeinek felmutatása, intézményének erősítése érdekében tematikus évet hirdetett, amely 2010. Szent Család vasárnapjától, azaz december 26-tól 2011. december 30-ig tart. A Család Éve kapcsán kérdeztünk meg családban élőket néhány ide kapcsolódó témakörben. Tartalmas válaszaikból a Martinusban havonta idézünk.

Ön mit vár a Család Évétől?

- Várom, hogy ez az év felhívja a figyelmet a család hivatására, a házasság és család mint kiségyház működőképességére. Hogy a világnak bizonyítsuk, valóban boldogan lehet élni családban, hűségben, kitartásban, sok gyermekkel.
- A Család Évétől azt várjuk, hogy még erősebb legyen kettőnk között a kötelék, hogy a házasságunkkal kapcsolatos állandó munkát és építkezést rendszeresen meg tudjuk valósítani, és azt tartalommal tudjuk megtölteni. Ez egy lehetőség számunkra, hogy még jobban odafigyeljünk a család minden tagjára. Az esti, közös ima keretében külön is kívánunk családunkért imádkozni.
- Szeretném, ha egyre több család életébe visszatérne az a tudat, hogy az Isten létezik, és segít, ha kérjük.
- Legyünk büszkék arra, hogy erkölcsösen, becsületesen, hűségesen próbáljuk élni családi életünket: ezt a világ felé is mutassuk meg! Ne azt kelljen hallgatnunk, néznünk, hogy a „*máságot*” képviselőktől zeng a média, nekünk, házásoknak meg falhoz lapulva kell járnunk, ha a házasságról vagy a családról esik szó, mert az olyan „*maradi dolog*”.

„LEGYETEK MINDIG KÉSZEN RÁ, HOGY MINDENKINEK MEGFELELJETEREK, AKI CSAK KÉRDEZI, MI AZ ALAPJA A REMÉNYETEKNEK.” (1PÉT 3,15)

A keresztes háborúk történetéhez

Merkli Ferenc (Forrás: Tomka Ferenc: Az Egyház bűnei – Mi igaz, mi nem igaz?)

A katolikusoknak tudniuk kell, hogy az Egyház történelmében – az életszentesség folytonos jelenléte mellett – voltak súlyos torzulások is. Bár az Egyház Krisztus teste, isteni igazságok hordozója, tagjai és vezetői emberek, akik gyakran hűtlenek voltak Jézushoz és az ő igazságaihoz. II. János Pál pápa ezért – Jézus születésének 2000 éves jubileuma alkalmával – ünnepélyesen bocsánatot kért az Egyház történelmi bűneiről Istentől és mindazoktól, akik e mulasztások vagy vétkek emlékét hordozzák. Egyúttal kifejezte, hogy a Katolikus Egyház is megbocsátja mindazokat a vétkeket, amelyeket mások őellene követtek el. A katolikusoknak és minden jóakarátú embernek, aki tiszta képet akar alkotni magában az Egyházzal tudnia kell, hogy a kommunizmus évtizedeiben minden iskolás tanult az Egyház történelmi bűneiről, de hibáinak bemutatása azonban gyakran a hazugságig menően egyoldalú volt. Cikksorozatunkban kitérünk minden olyan bűnre, amellyel Egyházunkat az évszázadok során megvádolták, és ezeket a vélt vagy valós hibákat, történelmi eseményeket katolikus szemüvegen keresztül próbáljuk meg szemlélni és bemutatni.

Mi az igazság a keresztes háborúk ügyében? Mit válaszoljunk azoknak, akik az Egyházat jogtalan háborúval vádolják? Azt kell mondanunk, hogy minden történelmi eseményt a maga korának megfelelően kell értelmezni. A keresztes háborúkat a középkor világértelmezése szerint kell felfogni, nem pedig a mai világkép alapján. Ha megértjük a középkort a maga ragyogásában, s nem a közelmúlt egyoldalú történelemírását használjuk fel, akkor kapunk teljes képet az eseményekről. Sokan csak annyit tudnak ezekről a háborúkról, hogy az Egyház jogtalanul kezdte azokat és sok embertelenség, gyilkosság, rablás, fosztogatás fűződik hozzájuk. Mi az igazság ezzel kapcsolatban?

A kereszténység számára a 11-13. században a Német-Római Császárság keretei kö-

zött biztosított volt egy olyan jogi, állami keret, amely megfelelt az Egyház tanításának Isten országának földi megvalósulásáról. A pápaság volt az isteni (lelki), a császárság pedig a földi hatalom egységének garanciája. A keresztény világ egységes volt. Már Szent Ágoston korában, a középkor kezdetén azt gondolták, hogy a keresztény vallás az egész világon elterjedt, leszámítva néhány afrikai törzset, akik még nem halottak az evangéliumról. Ezért élték meg veszélyként a muzulmánok egyre erősebb támadását. A kereszténység számára nagy csapást jelentett a Szentföld muzulmán elfoglalása. Ez érzékennyé tette a pápákat és a császárokat arra, hogy a kereszténység szent helyeit – ahol Jézus élt, járt, ahol az Ős Egyház megalakult – megvédjék. Ráadásul Betlehem és Jeruzsálem közkedvelt zarándokhelyek voltak. Maga Szent István király is alapított zarándokházat Jeruzsálemben. Az egész keresztény világ magáénak érezte a Szentföld felszabadításának ügyét, mert csak így tudták garantálni az oda vezető utakat. S milyen furcsa dolog, hogy az egész akkori világ keresztény volt, csak a kereszténység bölcsője volt idegen kezekben. Ezért aztán a pápák felhívására a királyok és a császárok nagy buzgalommal láttak hozzá a Szentföld visszafoglalásához. Ez egy *male necessarium*, vagyis egy szükséges rossz volt, ugyanakkor a lovagi világnak megfelelő kihívás is, amit sokan igaz hitből követtek és nem a mészárlás, rablás szándékával.

Az érem másik oldala, hogy a közel 200 évig tartó háborúk során a keresztes seregekbe beépültek olyan emberek is, akiket nem a hit és a Szentföld iránti buzgalom vezetett, hanem a kalandvágy, a meggazdagodás és sok esetben maga a gonoszság is. Zsoldosok, közönséges gyilkosok is csapódtak ehhez a sereghez, amely már Magyarországon áthaladva is fosztogatott Könyves Kálmán idejében. Rövid időre sikerült visszafoglalni a Szentföldet, az emberi gyengeség jelei azonban ekkor is megmutatkoztak. A földszerzés, az irigység annyira elvakította a katonákat, hogy a nagyobb tulajdon reményében gyilkolni, rabolni kezdtek. Az erkölcsi züllés miatt

Templomos lovagok harc közben

A templomos lovagok rendjét 1118-ban a jeruzsálemi Salamon-templom közelében (innen az elnevezés) nyolc francia nemes alapította, s már kezdettől fogva valódi lovagrendnek indult. Öltözetük fehér köpeny piros kereszttel. Székhelyüket 1291-ben Ciprus szigetére kellett áttenniük. A rend gazdagsága miatt kiváltotta Szép Fülöp francia király (1285-1314) ellenszenvét, aki elérte, hogy a Vienne-i zsinat (1311-1312) a templomos lovagok rendjét feloszlatta.

néhány évtized múltán a muzulmánok kikergették őket a Szentföldről. Elmondhatjuk tehát, hogy a keresztes háborúkat jó cél vezette, ami az akkori időkben az egész keresztény világ egységes óhaja volt, de annak megvalósulásában az emberi gyengeségek sok kárt okoztak.

Mit mondjunk a „gyermekes keresztes hadjáratáról?” A mai történelemkutatás annyit tud, hogy 1212 táján egy (illetve néhány) rajongó fiatal körül összeverődött egy valószínűleg ifjú béresekből álló sereg, akik Jeruzsálem felszabadítására indultak, de Európa határán túlra nem jutottak. (Az egyetlen hiteles forrás a „*pueri*” szót használja, amely gyermeket vagy bérest, illetve szolgát jelent. Innen származhat a „*gyermekes*” megnevezés, és ennek alapján a téma többszörös kiszínezése.) Az adatok szerint ez egyértelműen az egyházi előljárók tiltakozása ellenére történt.

Püspöki sajtótájékoztató és könyvbemutató az Eölbei-házban

Martinus

Dr. Veres András megyéspüspök december 8-án találkozóra hívta a sajtó képviselőit. A találkozó első témájaként püspök atya bejelentette, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia december 26-án meghirdeti a Család Évét. Ennek alkalmából egyházmegyénkben Tófejen lesz az ünnepet megnyitó szentmise december 26-án. A Kairosz Kiadó gondozásában megjelent Haider Márta dr. Veres András megyéspüspökkel készített interjúkötete, valamint a szombathelyi püspöki palotát bemutató album. Az előbbit a szerkesztő és dr. Pácz Miklós, az utóbbit H. Simon Katalin mutatta be. A találkozó utolsó témájaként a főpásztor ismertette, hogy december 11-én kerül sor a nagylengyeli Szent Család Szociális Központ megnyitására.

A Szent Család Szociális Központ megáldása Nagylengyelben

Martinus

A nagylengyeli Szent Család Szociális Központ megáldására és megnyitására december 11-én, szombaton került sor. Ünnepi beszédet mondott dr. Kövér László, a Magyar Országgyűlés elnöke, majd a házat dr. Veres András megyéspüspök áldotta meg. Az intézményt Rába Imre plébános és Tuczainé Régvári Marietta, a Szombathelyi Egyházmegyei Karitászigazgatója mutatta be. A betegek, a munkanélkülivé vált, megváltozott munkaképességű emberek számának növekedése sarkallta az Egyházmegyei Karitás vezetőt arra a gondolatra, hogy az ellátást helybe kell vinni a várostól messzebb lévő falvakba, ahol nagy a munkanélküliség és igény mutatkozik a nappali ellátás, valamint a szociális foglalkoztatás megindítására.

A Család Éve megnyitása a Szombathelyi Egyházmegyében

Bodorkós Imre / Martinus

Dr. Veres András megyéspüspök december 26-án a tófeji Szent Család-templomban nyitotta meg a Család Évét. Szentbeszédében szólt a család értékéről, és utalt a közelmúltban végzett felmérésre, amely szerint a magyar társadalom nagy többsége a kor divatáramlatai ellenére a boldogság forrását a jó házasságban és a családban jelöli meg. A vélekedés és a gyakorlat közti különbség okozója a házasság- és családellenes légkör, a fiatalok élethosszig tartó döntéstől való félelme. A főpásztor örömet fejezte ki, hogy a jelenlegi kormányzat fontos feladatai között jelölte meg a családok támogatását. A szentmise végén a jelenlévő családok a megyéspüspök vezetésével elimádkozták a felajánló imájukat családjaikért.

Horváth József atya, a Vas megyei Prima-díj nyertese

Lőrincz Zsuzsanna / Martinus

A Kálvária-templom és az oladi plébánia hívő közössége december 5-én köszöntötte Horváth Józsefet a Vas megyei Prima-díj elnyerése alkalmából. József atya a '80-as évek elejétől szervezte az ifjúsági és felnőtt közösségeket a Kálvárián. 1987-ben ő képviselte az induló magyar katolikus felnőttképzést a Katolikus Felnőttkép-

zés Európai Szövetségében, mint megfigyelő. 1990 és 1998 között két ciklusban a Katolikus Felnőttképzés Európai Szövetsége alelnökévé választotta és megbízta az ún. Keleti-Plattform vezetésével. József atya 1987-től 25 éven keresztül volt a Szombathelyi Egyházmegye ifjúsági, 2000-től pedig a családpasztorációs ügyeinek referense. 1993-tól Balás Béla püspök megbízta a Nyugat-magyarországi Katolikus Ifjúsági Régió vezetésével. 2000-ben II. János Pál pápa pápai prelátusnak nevezte ki.

Püspöki szentmise Brenner János emlékére

Nagylaki András / Martinus

Brenner János halálának 53. évfordulójáról püspöki szentmisében emlékeztünk meg a szombathelyi Szent Kvirin-templomban december 15-én. A szentmise előtt rövid szertartás keretében Császár István általános helynök gyűjtötte meg az adventi koszorú harmadik gyertyáját a vértanú sorsú Brenner János emlékére. Püspök úr a szentbeszédében arra hívta fel a diákok figyelmét, hogy olyan hivatást válasszanak, amelyben megtalálják a boldogságukat, s ebben Brenner János kiváló példa lehet mindannyiunk számára.

Szent Család vasárnapjának megünneplése az annunciáta nővérek kápolnájában

Soproni Mónika / Martinus

Szombathelyen az annunciáta nővérek kápolnájában dr. Pem László atya nyitotta meg a Család Évét ünnepi szentmise keretében. Bevezetőjében hangsúlyozta, hogy a Szentháromság a családok alapja. Minden családnak a Szent Családhoz hasonlónak kell lennie, ekkor tud tökéletesen működni. Meg kell valósítanunk a Szentlélek szeretetét, amit az anya biztosít. A gondoskodást, ahogy a gondoskodó Istent Szent József testesítette meg, és az istengyermekei lelkületet is ki kell alakítanunk magunkban.

RÖVID HÍREK

Elkészült a Vízitáció újabb, restaurált egysége. A Szombathelyi Egyházmegye tulajdonában lévő festmény, a Vízitáció restaurálását a Magyar Nemzeti Galéria Régi Magyar Gyűjteményének restaurátorai immár második éve folyamatosan végzik az NKA Múzeumi Szakmai Kollégiuma pályázati támogatásának köszönhetően. Az újabb restaurált rész jelképes átadására december 3-án került sor a galéria restauráló műhelyében.

Világhálón a szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár új katalógusa. A szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár megújult honlapjával egy időben mindenki számára hozzáférhetővé vált a könyvtár új olvasói katalógusa (OPAC-ja), a HUNTEKA. Három hazai, katolikus egyházmegyei könyvtár bővítette új szolgáltatással tevékenységi körét fenntartóik anyagi támogatásának köszönhetően, valamint a könyvtárak példaértékű együttműködésének eredményeképp.

Misztériumjáték az oladi templomban. A Mesebolt Bábszínház karácsonyi misztériumjátékát tekintették meg az oladi plébániához tartozó családok gyermekei december 10-én. A színjátékot a megyeszékhely egy-egy felekezeti templomában mutatták be, így a Batthyány-templomban is.

Mindszenty-kiállítás a Szent Ferenc Kollégiumban. Advent harmadik vasárnapján egyházmegyénk szülőterére, Mindszenty József hercegprímásra emlékeztünk a szombathelyi Szent Ferenc Kollégium előadótermében. A kiállítás anyagát Andor Imre zalaegerszegi történész állította össze korabeli újságokból, könyvekből, egyéb írásokból és néhány személyes tárgyból.

Borlovagok adományozó napja Szentgotthárdon. A szentgotthárdi borlovagok december 22-én rendezték meg hagyományos adományozó napjukat. Idei adományukkal a szentgotthárdi rendelőintézetet és a szentgotthárdi plébánia Karitász csoportját támogatták. Az adományokat a rendelőintézet részéről dr. Schultz Antal, a Karitász részéről Soós Margit vették át.

Saul megtérésének útján – Szíriai keresztény emlékek

Dr. Koltai Jenő

ZARÁNDOKLAT

A Makrovilág Utazási Iroda szervezésében 2010 októberében szíriai zarándokúton vettem részt. Első állomásunk az An-Nabk-tól 25 km-re, a sivatagban fekvő Mar Mousa (Mózes-kolostor) volt. A hegytetőn épült templom a 7. századból való. Vele egyidősek a freskói is, a mennyezet libanoni cédrusból készült. Egy olasz jezsuita nagyon élő, fiatal közösséget hozott létre ezen a helyen. Következő állomásunk Maloula volt. Itt és további három faluban még beszélnek az arámi nyelvet. Megható volt arámul hallani a Miatyánkot. Szent Sergius és Bacchus vértanú katonák görög-katolikus templomába is betértünk. Seydnaya Szent Szófia-temploma szintén lenyűgöző. Ez Szíria Lourdes-ja, keresztények és arabok egyaránt látogatják. Itt látható a Szűz Mária-ikon, amit a hagyomány Szent Lukácsnak tulajdonít. Az ortodox templomban miséztünk.

Utunk fő célja Damaszkusz, a 8000 éves főváros, a „Kelet gyöngye” volt. Tal Kawkab városrészben található az ortodox Látomás temploma. (A másik feltételezett hely Tabalek negyed, ami a ferenceseké.) Itt én prédikáltam, és a buszon elmélgéseket vezettem Saul megtéréséről. A Sharqui kapunál kezdődik az Egyenes utca, ahol Júdás házába vezették be Sault. Kissé jobbra található Szent Ananiás püspök háza, amelyhez csodálatos templomot építettek.

A Bab Kissan kapunál, a városfalnál a melkita görög-katolikus templom emlékez-

tet Szent Pál menekülésére a kosárban. A Keleti kapunál van az ortodox pátriárka székháza, mellette a katedrális, a Kanissat al Mariamieb. Az út folytatása az Omayyad-nagymecsethez vezet. Itt található Szaladin szultán mauzóleuma is. II. János Pál pápa 2001-ben mindkét helyet meglátogatta, ennek emlékére minden évben postabélyeget adnak ki. A nagymecset három minarete közül az egyik Jézus nevét viseli, bent pedig Keresztelő Szent János-kápolnája vonzza a híveket.

Vasárnap Ezraa ortodox templomában miséztünk. Ez a világ legrégebbi temploma: a 3. századtól áll fenn. Az ikonosztázion mögött megcsodálhattuk Sárkányölő Szent György sírját.

Innen Bosrába utaztunk tovább, ami az egykori Haura tartomány székvárosa, a délvidék keresztény központja volt. 15000 fős színházával és az ókori város romjaival a világörökség része. Shahba szintén a színházról és a több mint 2000 éves városfaláról nevezetes.

Úton Palmyra felé nagy élmény volt beútni sátorba betérni, ott fényképezni. Egy napot töltöttünk Palmyrában, a „Sivatag királynőjében”. Először a torony-, majd a föld alatti temetkezéseket néztük meg, végül Baal templomát, vele szemben pedig a hatalmas ókori város lenyűgöző romjait.

Kedden a csodatévő Szűz Mária homsi templomában miséztünk (ortodox székesegyház). Itt őrzik Szűz Mária övét, amit ő – hagyományuk szerint – Szent Tamás apostolnak, a város akkori püspökének en-

gedett le az égből a mennybe felvételekor. Ezt az övet gyönyörű monstranciában őrzik. Hama városa a Kr. előtti 3. században épült tizenegy hatalmas, ma is működő vízkerekéről híres. Serjilla a „Holt városok” közé tartozik, pompás romjaival, ókeresztény monogramokkal.

A sivatagban, Deir Samaanban található Oszlopos Szent Simeon temploma. A 4. században épült, akkor a világ legnagyobb szentélye volt, 88x108 méteres romjaival ma is csodálatos. Meghatottan prédikáltam itt, mert kisgyermek koromban olvastam a szent élettörténetét, most pedig lenyűgö-

Oszlopos Szent Simeon temploma

zött a több hajós, hatalmas épület. Szíria második legnagyobb városa Aleppo. Citadellája monumentális. Az óvárosi szukban olvasható Kőrösi Csoma Sándor emléktáblája magyar és szír nyelven. Mellette a nagymecset, Zakariás kápolnájaival.

Az ország nyugati részén végig johannita lovagvárak állnak, kettőben voltunk. Margat fellegvára világhírű, Magyar Balázs társaival jelenleg a templom freskóit tárja fel. Boldog IV. Károly emléknapiján a templom lépcsőin miséztünk. A világ legnagyobb és legszebb lovagvárával Crak de Chevalliers büszkélkedhet. E két várban megfordult II. András magyar király is. Tartus tengeri kikötő, fő nevezetessége a Miasszonyunk-katedrális, ami a hozzáépített városfalnak köszönhetően szinte teljesen ép. Ma múzeum, a környék főleg ugarit kultúrájának emlékeivel. Itt megemlékeztem, hogy az ugariti–magyar szótárt dr. Aisleitner József, a Hittudományi Akadémia nyelvész-professzora állította össze az 1930-as években.

Visszatérve Damaszkuszba, megemlékezünk még Damaszkuszi Szent Jánosról, Antiochiai Szent Ignácra és Edesszai Szent Efrém diakónusról. E két város ma török területen található. Szent Pál, védelmezd továbbra is Krisztus Egyházát!

A damaszkuszi Tal Kawkab városrészben található ortodox Látomás temploma

SZENT MÁRTON PÜSPÖK ÉLETE

Márton szülőföldje és családja

Egyházmegyénk szülöttének és védőszentjének életrajzát Sulpicius Severus (363 k. – 420 k.) írta meg „*Vita Martini*” (Szent Márton élete) címen. Rovatunkban ebből közlünk részleteket.

Márton Pannonia Sabaria nevű városában született, majd az itáliai Ticinumban (Pavia) nevelkedett. A világi méltóság szerint szülei nem származtak alacsony sorból, azonban pogányok voltak. Apja először közkatoná, majd tribunus lett. Ifjúkorában Márton is katonának állt. Constantinus uralkodása idején a testőr csapatok tagja lett, később Julianus császárnak szolgált. Nem önként, mivel e kiváló ifjú gyermeksege szinte első éveitől kezdve Isten szolgálatára vágyódott. Szülei akarata ellenére már tízéves korában egy templomba menekült, és kérte, hogy katekumen lehessen. Majd csodálatos módon teljesen Isten szolgálatára adta magát, és midőn tizenkét éves lett, a pusztába kívánkozott. Követte volna vágyát, de éveinek csekély száma megakadályozta tervét, lelkét azonban remeteségek vagy templomok foglalkoztatták, és már gyermekkorában azon elmélkedett, amit később alázatos buzgósággal megvalósított.

Szent Márton megdicsőülése
Dorffmaister István festménye

IRODALOM

Adjon az Isten...

Szauer Ágoston

A naptári év tagolja jól számolhatóan a történelmi időt és földi pályafutásunkat, nem csoda, ha nagy jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy a Föld újabb körbe kezd Nap körüli útján. Az esztendő vége egy már biztos szakasz lezárásának vidám ünnepe, az év eleje a fogadkozások, az újrakezdés, a lendületvétel, a lehetőségek latolgatásának ideje. Erőt, támogatást kérünk hozzá, mint egy nagy vállalkozáshoz, ahogyan az eposzköltők tették nagy munkájuk kezdetén, mikor az invokációban az égiek segítségéért fohászkoztak.

Az alábbi köszöntő ismeretlen népi költője is érzi az újév reggelének fontosságát, amikor áldást, bőséget kíván a ház népének és a hazának, s az újrakezdést az új korszak eljövételét hozó Messiás fellépésével hozza összefüggésbe, hangsúlyozva, hogy mindezért az Urnak tartozunk hálával:

*Adjon Isten füvet, fát,
Teli pincét, kamarát.
Sok örömet e házba,
Boldogságot hazánkba!*

*Este barangszóra, gilingalangóla,
Azt hirdeti, itt az évnek, itt a fordulója.
Azért friss egészséget,
Bort, búzát, békeességet,
Aggyon Isten bőven,
Az új esztendőben.*

*Ez újév reggelén minden jót kívánok,
Abova csak nézek, nyílnak virágok!
Amennyi az égnek lebulló zápora,
Annyi áldás szálljon gazduram házára.*

*Újesztendő, vígságszerző, most kezd újulni,
Újuláskor víg örömmel akkor hirdeti,
Hirdeti már a Messiás, eljöttünk lenni.
Legyetek hát az Istennek igaz hívei.*

A XIX. század népnemzeti irányának Petőfi és Arany mellett harmadik fontos költője, az előbbieik jó barátja, a református lelkész Tompa Mihály az újévi lelki megújulás igénye mellett imájába foglalja a szeretett kedvest is, bízva a szerelem folytatásában:

*Isten házába gyűl
A hívő nép új évnek ünnepén;*

*Holott forró imát
A buzgó néppel híven mondok én.
És a fohász imígy
Száll ég felé: ajándékozz nekünk
Az új év kezdetén
Új szívet, új lelket, jó Istenünk!
S míg érzeménye így
Felbuzdult lelkemnek mennyben mulat:
Ki nem feledhetem
Imámbul a lányt, imádottamat;
S imé nyílt ajkamon
Véletlenül ez új fohászt lelem:
Maradjon, oh leány,
Kebledben a régi szív s érzelem!*

Észrevettük-e vajon, hogy a nemesi származású, filozófusokon nevelkedett érzékeny értelmiségi Kölcsey Ferenc nemzeti imánkban, a Himnuszban (amelynek soraiban ráadásul a kanásztánc ritmusa lüktet) a népi újévi jókívánságok szófordulatait használja:

*„Isten, álld meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel...
.....
Hozz rá víg esztendőt...”*

Ne feledjük: a Himnusz januári keltezésű!

Végezetül idézzük fel a XX. század költőjének, a Veszprém megyei Felsőöskán szülöttének egyik legismertebb versét (*Adjon az Isten*), Nagy Lászlóét, akire hatott a paraszti világ közvetlen szemlélete, a népi babona éppúgy, mint a keresztény kultúra, a katolikus liturgia:

*Adjon az Isten szerencsét,
szerelmet, forró kemencét,
üres vékámba gabonát,
árva kezembe parolát,
lámpámba lángot, ne kelljen
korán az ágyra bevernem,
kérdésre választ ő küldjön,
hogy hitem széjjel ne dűljön,
adjon az Isten fényeket,
temetők helyett életet –
nekem a kérés nagy szegényen,
adjon ügyis, ha nem kérem.*

Az egymondatos vers zárata szemérmes. Mi ne legyünk restek a fohászra sem az év elején, sem a mindennapok során. Ne feledjük, aki kér, annak adatik...

TÖRTÉNET

Melyik a te utad?

Mi a célod? című könyv nyomán

Zsuzsi először volt hittanórán. Hazatérve szíve még mindig azzal volt tele, amit ott hallott. Boldogan lobogtatta a kiszínezett rajzot, amely Jézust ábrázolta, amint gyerekek szaladnak felé. Amikor a család az asztalnál ült, a kislány megkérdezte édesapját:

– Te is szereted az Úr Jézust?

Az apa hallani sem akart Istenről, Jézusról, ezért kelleetlenül felelt:

– Biztosan anyád meg keresztanyád beszélt tele a fejed!

– Nem – tiltakozott Zsuzsi. A hittanos tanárnéni mondta, hogy minden ember a mennyországba jut, aki az Úr Jézusban hisz. Mondd, apu, szereted te az Úr Jézust?

Az apa ingerülten felelt:

– Tőlem mehatsz hittanórára, meg templomba anyáddal és nagyannyáddal, amikor akarsz, de engem hagyj békén ezekkel a dolgokkal! Én a magam útján akarok járni!

A kislány megrendülve nézett apjára. Ilyen indulatosnak még sohasem látta. Egy ideig hallgatott, aztán halkán megkérdezte:

– Apa, és melyik a te utad?

Gyermeke szavai szíven találták. Gondolkozni kezdett. – Melyik úton járok? Melyik az utam? Ez a kérdés nem hagyott nyugtot neki, végül térdre kényszerítette.

Most már ő is tudja, hogy melyik úton jár. Nem a széles úton, amely a veszedelembé visz, hanem a keskeny úton, amely a mennybe vezet.

A falusi plébános így kezdi a szentmisét:

– Kedves híveim! Van egy jó és egy rossz hírem. A jó hír az, hogy van elég pénzünk arra, hogy felújítsuk templomunkat. A rossz hír az, hogy ez a pénz egyelőre még a ti zsebetekben van.

Egy fiatalember elmegy gyónni a paphoz.

– Atyám, én vétkeztem.

– Mi a vétked, fiam?

– A hiúság bűnébe estem. Naponta többször benézek a tükörbe, és csodálom magam, hogy milyen szép vagyok.

A pap feltekint, ránéz a fiúra:

– Ez nem bűn, fiam, csak egyszerű tévedés.

Sulilap! Benne vagy?

Sok általános és középiskolának van diáklapja. Diáklap, tehát diákok írják és szerkesztik. Az iskolaújság azért jó, mert a tanév eseményeiről, kirándulás és verseny élményekről, eredményekről is tudósít. Riportok készülnek diákokkal, az új tanárokkal, az iskolába látogató érdekes emberekkel. Beleláthat az olvasó az intézmény életébe, különlegességeibe és mindennapjaiba. Később ezekből a példányokból szinte össze lehet állítani az iskola történetét.

Ha már részt veszel a sulilap írásában és szerkesztésében, tudod, hogy ez milyen fontos munka. Persze időigényes és pontosságot is követel. A szerkesztőket segítő tanár útmutatásával összeállítani egy új számot nagy élmény.

Ha még nem vettél részt eddig az iskolaújság készítésében, fontold meg, egy hívó ember új szempontot tud hozni a szerkesztőségbe. Te, aki hittanórára jársz, esetleg már bérállkoztál is, hozzá tudsz szólni a hittel, vallással, ünnepekkel kapcsolatos témákhoz. Te tudod, ki a város, a templom védőszentje, mit illik tudni vele kapcsolatban, milyen hagyományok kapcsolódnak a nevéhez. Talán írhatod is róla. Így a nem vallásos diákok igaz ismeretekhez jutnak a hittel kapcsolatban az iskolaújságon keresztül is.

Általad képviselve van a keresztény gondolat, a keresztény szempont is, bármilyen témáról legyen szó.

Legfontosabb azonban a vállalt feladat hűség és szorgalmas teljesítése. Ezt egy hívó fiattól még inkább elvárják. Tehát, sulilap! Ne maradj ki belőle!

FEJTÖRŐ – HITTAN TOTÓ

1. Kik voltak kortársak?

- 1 Szent Pál – Abdiás – Elizeus
2 Bartimeus – Nikodémus – Szent Máté
X Augustus császár – Arimateai József – Malakiás próféta

2. Ki volt az első keresztes hadjárat vezetője?

- 1 Bouillon Gottfrid
2 IX. Szent Lajos király
X Szent László király

3. Melyik szerzetesrend központja Monte Cassino?

- 1 ferencesek
2 bencések
X domonkosok

4. Ki lett vértanú Angliában az Egyházhoz való hűsége miatt?

- 1 Kempis Tamás
2 Münzer Tamás
X Morus Tamás

5. Kinek a nevéhez fűződik a pálos rend megalapítása?

- 1 Szent Gellért
2 Szent András és Zoerard
X Boldog Özséb

6. Melyik egyházmegyét alapította Mária Terézia?

- 1 esztergomi
2 székesfehérvári
X egri

7. Mi volt a keresztények titkos szimbóluma a Jézusban való hitük jelölésére?

- 1 hal
2 lilium
X kereszt

8. Hol van a Szent Sír templom?

- 1 Rómában
2 Jeruzsálemben
X Fatimában

9. Melyik könyv található az Újszövetségben?

- 1 Prédikátor könyve
2 Jelenések könyve
X Eszter könyve

10. Melyik evangéliumban olvashatunk a napkeleti bölcsekről?

- 1 Máté
2 Márk
X Lukács

Megoldások: 1-2; 2-1; 3-2; 4-X; 5-X; 6-2; 7-1; 8-2; 9-2; 10-1

Isten megteremti az édesapát

Amikor Isten elhatározta, hogy megteremti az édesapát, egy nagy, izmos és magas törzzsel kezdte. A mellette lévő angyal megkérdezte: – Miféle apa lesz ebből? Ha a gyerekeket olyan kicsinek teremtetd, mint egy „jancsiszeg” miért lesz az édesapából ilyen óriás? Nem tud golyózni a gyerekekkel. Amikor este be akarja takarni őket, hétrét kell hajolnia. És ha meg akarja őket csókolni, akkor le kell guggolnia! Isten így válaszolt:

– Lehet, hogy igazad van. De ha nem teremtem nagynak az édesapát, a gyerekek nem tudnak kire felnézni. Amikor Isten az édesapa kezét formálta, elég nagyra és izmosra sikerültek. Az angyal fejét csóválva kifogásolta:

– Ki látott már ilyen ormótlan nagy kezeket? Képtelen lesz egy biztosítótűt kinyitni vagy kigombolni egy inget. Arról meg ne is beszéljünk, hogy nem tud kézbe venni egy tűt, hogy a köröm alá szorult szálkát kipiszkálja. Isten csak mosolygott:

– Tudom, de jók lesznek a kemény munkához. Olyan nagy mégsem lesz, hogy a gyermekek arcát ne tudná kezei közé szorítani. A lábakat Isten olyan nagyra teremtette, hogy olyat eddig nem is lehetett látni. Az angyal megint morgott egyet:

– Ez már igazán túlzás. El tudod képzelni, hogy két ilyen nagy lábbal ki lehet ug-rani reggel az ágyból, amikor az ébresztő megszólal? Az is előfordulhat, hogy ha el-sétál a játszó gyerekek között, akkor leg-

alább kettőt eltapos. Isten szelíden megnyugtatta:

– Ne aggódjál, az édesapa lábai nem lesznek olyan nagyok, hogy a gyerekeket ne tudná meglovagoltatni térdein. Azt is meglátod majd, hogy a két nagy láb nem lesz olyan idétlen, hogy ne tudná megzavarni a szomszéd kutyáit.

Isten egész éjszaka dolgozott, amikor az édesapa arcát teremtette. A száj nem beszélt sokat, de a hangja határozott volt. Szemeivel mindent meglátott, mégis jóság csillogott bennük. Amikor ezt befejezte még könnyeket is teremtett a szemébe. A munka végeztével megkérdezte az angyalt:

– Most már elhiszed, hogy egy édesapa ugyanúgy tud szeretni, mint az édesanya?

A körmendi Immaculata-szobor glóriája

Dr. Gyürki László

Veres András megyéspüspök nemrégiben egy ünnepség keretében megáldotta a körmendi Mária Immaculata szobrot, amelynek glóriája az 1950-es évek elejéig világított. A szobrot – felirata szerint – Batthyány-Strattmann Fülöp állíttatta 1822-ben. A kivilágítással kapcsolatban dr. Stipkovits Ferenc tanár levéltári munkája során ismertté vált annak eredete. Körmend nagyközség képviselőtestülete az előkerült jegyzőkönyv szerint 1931. május 2-án rendkívüli gyűlést tartott. Ezen emlékeztek meg dr. Batthyány-Strattmann László haláláról. Az elnök beszédében emlékeztetett a körmendiek mély gyászára, majd méltatta a herceg-orvos érdemeit. Néhány gondolat a méltatásból:

„Azért most, hogy örökre pihenőre térvén, végképpen leáldozott a mi napunk, mintha megfogyatkozott volna a fény, a derű, a melegség közöttünk, körmendiek között. És mivel mi megszegényedtünk, drágább lett a föld, Németújvárnak ősi elrablott földje, mióta a nagy Szív benne nyugszik. Az, aki életében már glóriás fejjel járt közöttünk, aki ősi nagy nemzetségből származva, a legnagyobb, a leghatalmasabb volt közöttünk, szíve jóságán szállott le hozzánk, hogy két kezével emelhesse fel, ölelhesse magához az elesettet, a szegényt, az elhagyottat, a beteget. Tiszta volt, mint egyikünk sem, nagyobb volt, mint mi valamennyien és jó volt, minőnek lenni hiába akarunk. Amint egyik szintén nemes őse piacterünk díszét, a Mária szobrot állíttatta és hagyta itt nekünk emlékezetül, úgy hagyta ő itt nekünk körmendieknek örök példaképül tiszta, hófehér házasságának eszményképét,

családja s gyermekeinek véglegleg gondozó szeretetét, és csak a Szentek között található mélyéges imádságával mindennap Istent elérő szent hitét, vallásosságát. Egy percre magunkba szállva, áldozunk nagy dicső emlékének! És mi, e város képviselői és egész polgársága meg nem szűnünk kérni a jó Istent, hogy annyi áldást adjon és sugározzon tiszta emlékére, amennyi áldást fakasztott és amennyi jót művelt szegény, szenvedő embertársaink egész életében.”

Ezután az elnök a következő indítványt tette: „Mindezek alapján tisztelettel indítványozom, hogy messze vidékre terjedő áldásos működését, ezek nyomán szerzett elévülhetetlen érdemeit jegyzőkönyvileg örökítsük meg annak elrendelésével, hogy Istenben boldogult szeretett jó Urunk, herceg Batthyány-Strattmann László dr.-nak emlékezetére ősei által emelt piacteri Mária-szobor fejét villanyfényű glóriával vegyük körül, hogy az idegen tudja meg, a körmendi pedig sohase felejtse el, hogy az Istenanya glóriás homlokáról annak az embernek megszentelt emléke ragyog le ránk, kinek szívjósága és lelki nemessége mutatja meg és világosítja meg az utat, mely az emberek szívéhez és ezeken át magához az örökkévaló Istenhez vezet.”

Az indítványt a képviselőtestület állva hallgatta meg, majd egyhangúlag elfogadta és határozattá emelte. A glória kivilágítása megtörtént és az ötvenes évek elejéig a Mária fejét övező glória világított, ezután azonban kialudt, csak az égők maradtak rajta. Az elhanyagolt szobor ügyében a Körmendi Honismereti Egyesület 1992. január 30-án levélben fordult az önkormány-

zathoz. Mellékelte a képviselőtestület 1931. május 2-án tartott rendkívüli közgyűlése jegyzőkönyvének fénymásolatát, és figyelmébe ajánlotta a véghatározatot: „Kerüljön a szobor az eredeti szándéknak megfelelően újra ki- és megvilágosításra, bizonyítva, hogy napjainkban is változatlan tiszteletadással van Körmend városa a herceg-orvos személye és életműve iránt.” A kérés meghallgatásra talált, a szobor glóriája egy ideig újra világított, majd újra elromlott.

A körmendiek örömeire Boldog Batthyány László születésének 140. évfordulójára, Körmend várossá nyilvánításának 766. évfordulójára sok millió forintból megújult a település fő tere is. A munkálatok eredményeként az Immaculata-szobrot is megvilágították, glóriájának kivilágítása azonban még nem megoldott.

KÖNYVAJÁNLÓ

A szombathelyi püspöki palota

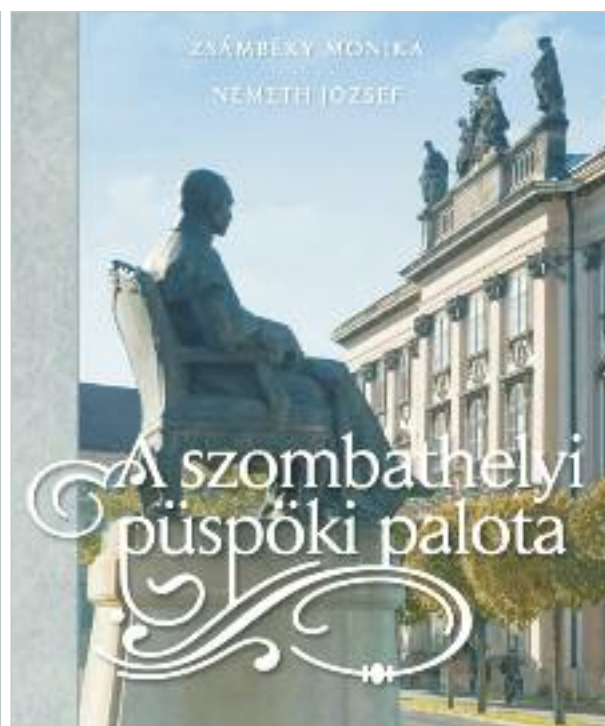
Mátyás Zsófia

Szombathely és az ország egyik leg-szebb késő barokk épülete az 1778. és 1783. között épült püspöki palota. Az épületet ma is gyakran emlegetik Püspökvár néven, ugyanis a helyén már a 10. században vár állt. A városba érkező látogatók több helyütt találkozhatnak a palotát ábrázoló táblával, ami felhívja figyelmüket arra, hogy ne mulasszák el megtekinteni Szombathely gyöngyszemét. Az érdeklődés ellenére egyelőre nem megoldott az épület számos helyiségének látogatása, ezért dr. Veres András megyéspüspök úr megbízásából és a Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó gondozásában elkészült *A szombathelyi püspöki palota* című album,

amely éppen ezt a hiányt igyekszik pótolni.

A reprezentatív, színes fotókkal illusztrált kiadvány Zsámbéky Monika művészettörténész szemével láttatja a palota impozáns épületét és helyiségeit, s kalauzolja olvasóját teremről teremre, bemutatva a 18. század végének művészeti stílusjegyeit hordozó szalonokat, a kápolnát, a metszettermet, a könyvtárat, a püspöki lakosztályt és a vendégszobát (más néven pápai lakosztályt), amelyben 1991-es szombathelyi látogatása alkalmával II. János Pál pápa megszállt. A részletes és alapos művészettörténeti leírást Bonyhádi Károly grafikus tervezésével Németh József fényképész fotói keltik életre.

A kiadványban a magyar szövegrészek mellett angol és német fordítás is található, hogy minél többen forgathassák haszonnal az albumot.

A 144 oldalas, színes kiadvány 5.990 Ft-os áron megrendelhető a 94/513-191-es telefonszámon, az info@martinuskiado.hu e-mail címen és a www.martinuskiado.hu webáruházban, de személyesen is megvásárolható a Püspöki Palota portáján.

NAPTÁR – 2011. JANUÁR

1. Szo	ÚJÉV, SZÜZ MÁRIA, ISTEN ANYJA A hétk. világszaga, Álmos, Pruzsana	
2. V	VIZKERESZT, URUNK MEGJELENÉSE Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely, Ábel, Ákos	2. szombat
3. H	Gyöngyvir, Benjámín, Gemolva	
4. K	Angela, Tírusz, Leóon	
5. Sze	Simon, Ermlia	
6. Cs	Gáspár, Menyher, Boldizsár	
7. P	Prejaféi Szent Rajmond, Arilla, Ramona	előpéntek
8. Szo	Gyöngyvir, Szeverin, Szofény	
9. V	URUNK MEGKERESZTELKEDÉSE Marcell, Julánusz	1. szombat
10. H	Melánia, Vilmos	
11. K	Ágota, Szalvia, Tasszó	
12. Sze	Ernő, Erna, Cezaína	
13. Cs	Igor Halász, Veronika, Vidor	
14. P	Békeg, Félix	
15. Szo	Ilona, János Pál, László, Mór	
16. V	ÉVKÖZI 2. VASÁRNAP Gusztáv, Priscilla, Stefánia	2. szombat
17. H	Szent Antal, Annónia	
18. K	Árpád-házi Szent Margit, Pirokka	
19. Sze	Sára, Mária, Mária, Megyer	
20. Cs	Igor Pál, Igor, Szent József, Boldog Özséb, Timon	
21. P	Szent Agnes, Agneta, Inez	
22. Szo	Boldog Batthyány-S. László, Szent Vince, Anasztáz, Artúr	
23. V	ÉVKÖZI 3. VASÁRNAP Zelma, Emese, Rajmond, Eimerencia	3. szombat
24. H	Szalvai Szent Ferenc, Timó, Vera	
25. K	Szent Pál apostól megérzése, Pál, Saul, Henrik	
26. Sze	Szent Timóteus és Szent Tírusz, Paula, Vanda	
27. Cs	Mosó, Igor, Angéla, Angellia	
28. P	Aquinói Szent Tamás, Károly, Karola, Petra	
29. Szo	Adél, Valér	
30. V	ÉVKÖZI 4. VASÁRNAP Martina, Jácinta, Gerda	4. szombat
31. H	Bosco Szent János, Marcella	

Fókuszban - programok, események

január 14 – 22. (péntek – szombat)

18 óra Batthyány szentkilenced (Szombathely, Székesegyház)

január 16 – 23. (vasárnap – vasárnap)

Imahét a Krisztus-hívők egységéért

január 21 – 23. (péntek – vasárnap)

17 óra Jézus a négy evangéliumban kurzus (Szentgotthárd, Rábakethelyi plébánia)

január 23. (vasárnap)

10 óra Ünnepi szentmise Boldog Batthyány-Strattmann László halálának 80. évfordulója alkalmából (Körmend, Árpád-házi Szent Erzsébet-templom)

február 7. (hétfő)

10 óra Egyházmegyei papi lelkinap (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

A SZENTATYA IMASZÁNDÉKAI – JANUÁR

Általános szándék (Gondoskodás a teremtésről)

Hogy a teremtett világ gazdag kincseit, mint az Istentől az emberek szánt drága adományokat megőrizzük, értékeljük és mindenkinek rendelkezésére bocsássuk.

Missziós szándék (A keresztények egysége)

Hogy a keresztények, tanúsítva az egész emberi nem számára Isten egyetemes atyaságát, tudjanak eljutni a teljes egységre.